

1.2. Evropská ekonomika

- **Propad HDP EU 27 o 4,2 % v roce 2009, v Německu o 4,7 %**
...

Reálný HDP Evropské unie po meziročních přírůstcích z let 2006 a 2007 (+3,3 %, resp. 3 %) snížil v roce 2008 tempo na pouhých 0,3 %. V roce 2009 došlo k propadu o 4,2 %. V zemích eurozóny byly mírně nižší jak předchozí růsty, tak i pokles (-4 %).

Na těchto výsledcích participovaly rychlejším předchozím růstem nové země unie¹ a také skandinávské země. Velké ekonomiky jako Francie, Itálie a Velká Británie rostly pomaleji než průměr. Německo jako největší evropská ekonomika zaznamenávalo v letech 2006-2008 rychlejší dynamiku než zbytek unie (+3,4 %, +2,7 %, +1 %), ovšem i propad v roce 2009 byl hlubší (-4,7 %).

- **... při poklesu spotřeby domácností o 1,7 %, v Německu pouze o 0,2 % při jejím snížení už v roce 2007**

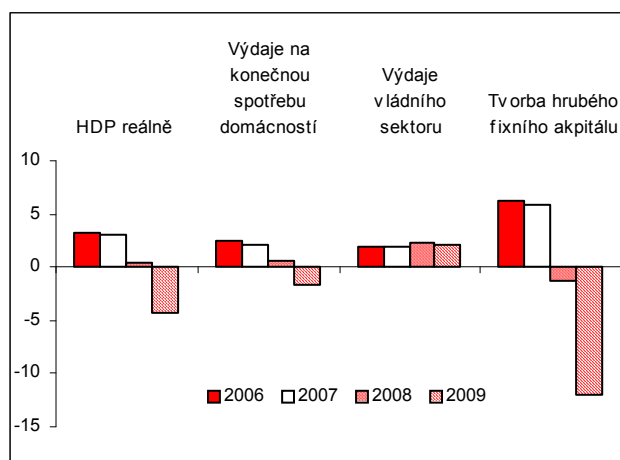
Evropská konjunktura se promítla i v přírůstcích výdajů na konečnou spotřebu domácností v EU 27. Jejich objem rostl během let 2006-2008 meziročně o 2,4 %, 2,1 % a 0,6 %. Postupné snižování dynamiky vyústilo v roce 2009 do meziročního snížení výdajů na konečnou spotřebu domácností v EU 27 o 1,7 %. V eurozóně byl pokles méně výrazný (-1,1 %). Relativně jen velmi slabý byl propad spotřeby domácností v Německu (-0,2 %), kde se však v roce 2007 jako jediné evropské zemi snížila spotřeba domácností již v roce 2007. Lze to pokládat za velmi včasnou reakci na očekávání budoucích velkých problémů.

- **Rychlejší spotřeba vlády v reakci na důsledky krize**

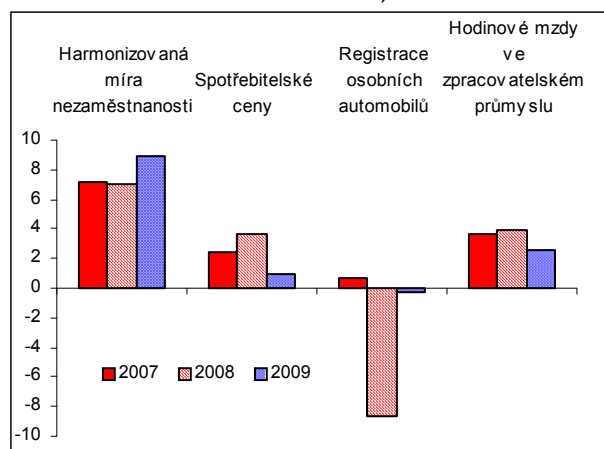
Tempo spotřeby vládního sektor zrychlilo v roce 2008 v zemích unie na +2,3 % z 1,9 % v roce 2007. Stejný přírůstek jako průměr za EU 27 zaznamenalo Německo, ostatní tři velké evropské ekonomiky vykazaly nižší než průměrný růst spotřeby vlády. Jedinou evropskou zemí s meziročním poklesem vládní spotřeby v roce 2008 bylo Maďarsko potýkající se s problémy vysokého deficitu vládního sektoru.

V roce 2009 se tempo vládní spotřeby v EU 27 meziročně mírně snížilo (+2,1 %), ovšem se značnými rozdíly mezi zeměmi podle toho, do jaké míry tlumily ještě i v tomto roce dopady krize. Zatímco např. v Itálii a Velké Británii přírůstky zvolnily a byly výrazně nižší než průměr EU 27, Německo a Francie naopak vykazaly meziročně značně vyšší růst spotřeby vládního sektoru, který byl výrazně nad evropským průměrem. Právě tyto země používaly veřejné prostředky ke zmírnění nepříznivého vývoje svých ekonomik v široké míře (známé opatření německé vlády „3:3:3“, podle něhož následky krize, resp. opatření omezující její dopady, měly nést stejnou měrou firmy, domácnosti i stát).

Graf č. 3 Vývoj HDP a jeho komponent (reálně, y/y v %)

Graf č. 4 Vývoj vybraných ekonomických charakteristik (y/y v %, míra nezaměstnanosti v %)

Pramen: OECD

¹ Deset zemí vstupní vlny roku 2004 a dále Bulharsko a Rumunsko.

- ***Hluboké propady investic v Irsku, Velké Británii, Švédsku a Španělsku, nižší v Německu a Francii***

Pokles tvorby hrubého fixního kapitálu v zemích EU 27 o 12 % v roce 2009 ve srovnání s rokem 2008, kdy již také došlo k meziročnímu úbytku (-1,2 %), byl způsoben především její propady v Irsku (-31 %), Španělsku, Švédsku a Velké Británii (o 15 až 16 %). Naopak nižší propad investic než průměr za EU 27 zaznamenaly Německo a Francie, které ještě v roce 2008 jako jedny z velmi mála zemí Evropy dokázaly zvýšit tvorbu hrubého fixního kapitálu. Německu se také podařilo oživit investiční aktivitu rychleji než v EU 27, protože mezikvartální přírůstky investic byly patrné již od 1. čtvrtletí 2010.